

Mikrostrany dostali od Kollára darček, na spájanie majú ďalšie tri týždne. Pomôže im to? Väčšina je v zóne ohrozenia

- CZ24 News | 24. května 2023

SLOVENSKO: O veľkom spájaní sa hovorilo už začiatkom novembra. Dlhé mesiace sa lídri dušovali, že musia zabrániť obrovskému prepadu hlasov tzv. demokratických voličov, ako to bolo v minulých voľbách. Do roly spasiteľa sa stavali viacerí. K najvýraznejším tvárom patril bývalý premiér Mikuláš Dzurinda a po odchode z OĽaNO aj Eduard Heger.

Dnes má pravica od spájania ďaleko a aby ešte lídri stihli nejaké rokovania, od predsedu parlamentu a lídra Sme rodina Borisa Kollára dostali milosť. Voľby vyhlási v tom neskoršom termíne. Mikrostrany tak majú ešte necelé tri týždne, aby sa o pokúsili dohodnúť a spojiť sa, no zatiaľ to vôbec nevyzerá ružovo. Nedokážu sa dohodnúť ani na banálnych veciach a stále víťazí ego.

Nad' o spájaní: My sme pripravení, pravda je, že oni sa dohodnúť nechcú

VIDEO

Zdroj: TV Pravda

Mikrostrany majú čas do 9. júna

Slovensko čelí riziku, že politici ostanú len pri rečiach o tom, aké je spájanie dôležité a ako musí pravica prežiť, a že pred bránami parlamentu ostanú viaceré strany. Okrem toho je tu viacero strán, ktoré sú v zóne ohrozenia, ako je Saska, KDH či Aliancia, ale aj SNS na čele s Andrejom Dankom, ktorému vychádza spájanie oveľa viac než stredopravým stranám.

Ako vyzerá (ne)spájanie strán?

Eduard Heger
Demokrati sa zatiaľ nedohodli s nikým okrem menšej strany Šanca.

M. Dzurinda a L. Sólymos
Most-Híd sa zatiaľ spojili len s Modrými.

Zsolt Simon
Maďarské fórum uzavrelo dohodu so štyrmi stranami.

Igor Matovič
OĽaNO rokuje s Kresťanskou úniou a stranou NOVA, ale aj so Za ľudí.

Krisztián Forró
Aliancia prišla kvôli Györgyovi Gyimesimu o platformu Most.

Lucia Ď. Nicholsonová
Jablko rokuje s Demokrati.

Andrej Danko
SNS bude mať na kandidátke zatiaľ zástupcov troch strán.

Peter Pellegrini
Hlas pohltil stranu Dobrá voľba a do volieb ide samostatne.

ZDROJ: PRAVDA FOTO PRAVDA; IVAN MAJERSKÝ INFOGRAFIKA; PRAVDA © AUTORSKÉ PRÁVA VYHRADENÉ

Pravda

Očakávalo sa, že predseda parlamentu Kollár vyhlási voľby v skoršom termíne, nakoniec sa rozhodol inak. Termín predčasných volieb chce vyhlásiť 9. júna, aby mali malé strany čas rokovať, ale zároveň, aby si nechal rezervu, pokiaľ by zlyhal systém zverejňovania alebo nastal iný problém. „Naše hnutie Sme rodina sa snaží byť normálne vo všetkom. My sme normálni, a preto nebudeme robiť ostatným stranám zle,“ povedal Kollár v parlamente.

„Keby som voľby vyhlásil dnes, tak by som im vzal možnosť sa ešte spájať, dohodnúť sa a rokovať. Posuniem to úplne na posledný možný termín. Pravdepodobne voľby vyhlásim 9. júna v piatok,“ uviedol. Mikrostrany tak budú mať ešte necelé tri týždne, aby mohli zmeniť názov, zlúčiť sa či dohodnúť sa a rokovať.

„Vyšli sme v ústrety stranám, ktoré nechcú, aby ich hlasy prepadli. Netýka sa to len Demokratov, ale aj SNS pána Danku.“ Kollár očakáva, že sa strany ešte budú spájať. „Myslím si, že je to otvorené. Most - Híd, Jablko, Demokrati, Modrí... Je tam ešte veľa otvorených otázok a strán, ktoré by sa mohli teoreticky spájať,“ dodal.

Na stredopravom spektre nič nové

Na stredopravom spektre zatiaľ nevyšiel ani jeden väčší pokus o spájanie. Ako to aktuálne vyzerá? Líder Demokratov Eduard Heger zatiaľ dokázal k sebe prilákať menšiu stranu Šanca. Mikuláš Dzurinda z projektu odišiel práve v čase, keď sa Miroslav Kollár po odchode Hegera z OĽaNO dohodol na spolupráci s bývalým premiérom. Demokrati napriek tomu pozvali k rokovaciemu stolu stranu Modrí - Európske Slovensko Mikuláša Dzurindu, Most - Híd na čele s Lászlóom Sólymosom a Maďarské fórum, ktoré zastupuje Zsolt Simon.

Foto: Ivan Majerský
noví poslanci

Víkendové rokovania však nepriniesli želaný výsledok a miesto spájania na seba strany vyťahujú špinu. Heger hovoril o férovej ponuke. Demokrati dali na stôl lídra kandidátky, peniaze na kampaň, ale aj pomerne rozdelenie kandidátky podľa trojmesačného priemeru prieskumu verejnej mienky.

Rozdelenie podľa preferencií navrhoval pri zostavovaní SDK svojho času aj Dzurinda. „Vtedy to považoval za spravodlivé, teraz to považuje za švindel. Podľa mňa švindel je jeho prístup k tomu,“ komentoval člen Demokratov Jaroslav Naď. Simon označil tento návrh za šitý horúcou ihlou a trojica lídrov sa zhodla na tom, že Demokrati ponúkli návrh, ktorý sami nevedeli garantovať a do rokovaní priniesli len chaos.

Podľa podpredsedníčky Demokratov Andrey Letanovskej narazili rokovania medzi spomínanými troma subjektmi a Hegerovou stranou o spájaní na sebecko. „Potvrdzujem, že všetci traja páni uviedli, že to skúsia vlastnou cestou, a keď to nevyjde, budú uvažovať o spoločnej kandidátke,“ povedala.

Aj keď dvere nie sú úplne zatvorené a podľa Naďa sú stále pripravení rokovať, pozerá sa na to skepticky. „Pravda je, že oni sa dohodnúť nechcú, nemali žiaden záujem sa baviť o žiadnych detailoch. Ak máme iba my ostať na ocot a bojovať za záujmy tejto krajiny, tak to budeme robiť,“ povedal. Demokrati ešte aktuálne rokujú so stranou Jablko Lucie Ďuriš Nicholsonovej, ktorá verí, že sa tento týždeň posunú.

László Sólymos hovorí, že sa Most-Híd nechce vzdať hodnôt pre krátkodobý úspech. Rozpad Aliancie podľa neho spôsobilo pretláčanie Gyimesiho na kandidátku.

Roztrúsení sú opäť aj zástupcovia maďarskej menšiny na Slovensku. Po dlhých rokovaní vznikla strana Aliancia – Szövetség, ktorá sa skladala z troch platforiem vrátane Mosta – Híd a mala takisto pomerne rozdelenú kandidátku. Nakoniec sa však predseda Mosta Sólymos rozhodol stranu opustiť. Dôvodom bol príchod Györgya Gyimesiho, s ktorými sa dohodli na spolupráci a ktorého Aliancia dala na 150. miesto kandidátky.

Z Mosta sa stala strana Most – Híd 2023. Sólymos po odchode z Aliancie uzavrel partnerstvo s Dzurindovými Modrými. Aliancia sa nedohodla ani so stranou Maďarské fórum Zsolta Simona, ktorý sa neskôr spojil so štyrmi menšími stranami Za regióny, Strana rómskej koalície, Občianski demokrati Slovenska a Demokratickou stranou. Otvorený je aj tomu, aby sa spojil s Dzurindom a so Sólymosom.

Zemanová: Heger povýšil lojalitu k Matovičovi nad záujmy Slovenska, Saska je pripravená
VIDEO

Zdroj: TV Pravda

Na rokovania vyzval aj líder hnutia OĽaNO Igor Matovič, ktorý podobne ako Hegerovi Demokrati načrtol katastrofický scenár, ktorý má vraj v pláne Robert Fico a jeho Smer. „Chce dosiahnuť ústavnú väčšinu spoločne so stranou Hlas, Republika, prípadne do stranou Andreja Danku SNS,“ povedal Matovič a menšie strany vyzvala to, aby nerobili „gulášiky a mecheche“, ale aby dostali rozum.

OĽaNO zatiaľ rokuje s Kresťanskou úniou a so stranou NOVA, s ktorými sa hnutie Igora Matoviča na spolupráci už niekoľkokrát dohodlo. Najnovšie však rokuje aj so stranou Za ľudí Veroniky Remišovej, ktorá sa po rozkole a odchode frakcie nespokojných okolo Márie Kolíkovej do SASKY a neskôr aj Juraja Šeligu a Jany Žitňanskej do Demokratov dostala preferenčne na hranicu zhruba dvoch percent a v parlamente ju zastupuje už len Remišová. Matovič rokovania potvrdil, Remišová na otázku Pravdy

nereagovala.

Kto je v zóne ohrozenia?

O niečo úspešnejší je Danko so svojou SNS. Ten na kandidátku pribral bývalých kotlebovcov a súčasných členov strany Život Tomáša Tarabu, Filipa Kuffu a jeho otca Štefana Kuffu. Neskôr oznámil spojenie s lídrom strany Slovenský Patriot a europoslancom Miroslavom Radačovským a so šéfom Národnej koalície Rudolfom Huliakom. Obe strany sú považované za strany, ktoré sa prikláňajú k extrémistickým názorom. Vo vzduchu visí aj spájanie s Komunistickou stranou Slovenska (KSS). Na slávnostnom zjazde KSS sa zúčastnil Danko aj Radačovský.

Hlas sa spájať nechcel, a tak sa dohodol s Tomášom Druckerom a pohltil jeho stranu Dobrá voľba. S lídrom Hlasu Petrom Pellegrinim podpísali memorandum a strana ku dňu volieb zanikne. Kvôli tomuto rozhodnutiu z Dobrej voľby odišla platforma Umiernených Alojza Hlinu. Ten pôjde nakoniec do volieb na kandidátke strany Saska.

Do volieb teda pôjdu samostatne s určitosťou Hlas, Smer, Saska, Progresívne Slovensko (PS), Republika a Kresťanskodemokratické hnutie (KDH). Líder KDH Milan Majerský rokoval s viacerými – s Hegerom, Remišovou či Dzurindom –, no spoločnú cestu nenašli. Podľa politológov veľkú šancu a takmer istý postup do parlamentu majú strany Smer, Hlas, Progresívne Slovensko, Republika a zrejme aj OĽaNO.

Foto: FB/Veronika Remišová

Rokovania medzi Za ľudí, KDH a Eduardom Hegerom neboli úspešné.

„Ostatní to nemajú isté. Je jedno, či kandidujú samostatne (Saska, KDH, Sme rodina), alebo by sa zlúčili do rôznych straníckych zoskupení a súručenstiev,“ uviedol politológ z Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave Jozef Lenč. Z mimoparlamentných strán majú aktuálne šancu možno Aliancia a SNS. „Obe tieto strany sa dlhodobo pohybujú v pásme pod päť percent a pri priaznivej konštelácii voličských hlasov môžu túto bariéru prekonať. V prípade ostatných strán ide skôr o agregáciu hlasov skupiniek, ktorých preferencie sa pohybujú na mizivej úrovni,“ zhodnotil politológ Ústavu politických vied Slovenskej akadémie vied (SAV) Juraj Marušiak.

„Mnohé z týchto strán sú podľa Marušiaka iba personálnymi projektmi svojich lídrov, ktorí neporozumeli, že treba vedieť aj dôstojne odísť. „Alebo sa snažia ešte z posledných síl získať priazeň väčších subjektov, aby ich zástupcov zobral na kandidátku,“ uviedol s tým, že pri Demokratoch a Modrých neočakáva úspech. „Osobitne druhá spomínaná strana je budovaná najmä na spomienkovom optimizme, a aj to veľmi prehnanom,“ myslí si Marušiak.

Na druhej strane v zóne ohrozenia, teda na hranici zvoliteľnosti, je veľmi veľa strán. „Z aktuálne parlamentných strán (resp. strán, ktoré sú nad hranicou zvoliteľnosti) sú to Saska, Sme rodina a z mimoparlamentných KDH,“ uviedol Lenč. „Je to SNS, Aliancia, KDH, ‚za vodou‘ zatiaľ nie je ani SaS,“ dodáva Marušiak. Zásadný zvrat neočakávajú politológovia pri žiadnej zo strán, ktoré sú dlhodobo pod piatimi percentami.

Heger a ministri sa vrátili do parlamentu

+6

Istým prekvapením by však mohlo byť PS. To podľa Marušiaka zrejme voľby nevyhrá, ale mohlo by minimálne predbehnúť Pellegriniho Hlas. „PS však v posledných voľbách ukázalo veľký talent, ako premrhať svoj voličský potenciál. Terajší posun strany doprava sa jej nemusí vyplatiť,“ okomentoval Marušiak.

Aj podľa Lenča môže PS prekvapiť. „Pozitívne tým, že dokonca bude PS atakovať pozíciu víťaza volieb, alebo negatívne, tým že zopakuje realizáciu kampane a výsledok z ostatných parlamentných volieb,“ myslí si. „Nieкого môže ešte prekvapiť to, že sa do parlamentu dostane spojenie nacionalistických a „alt-right“ strán (konšpirátorov), ktoré budú kandidovať pod značkou SNS,“ dodal Lenč s tým, že by ho prekvapilo aj to, ak by sa do parlamentu dostali Demokrati alebo niektorá zo strán reprezentujúca občanov maďarskej národnosti.

Môže sa stať, že nikto nezostaví koalíciu?

Ak by po voľbách nastala situácia, že sa strany nedohodnú a nikomu sa nepodarí zostaviť koalíciu, podľa Marušiaka by to znamenalo nábeh na „bulharský model permanentnej nestability“. V Bulharsku absolvovali za dva roky voľby päťkrát, posledné boli v apríli.

„Reflektuje to situáciu spoločnosti, ktoré sa ocitli v stave hlbokého rozkolu a vnútorného konfliktu. Pripúšťam, že sa to môže stať, v tom prípade by pokračovala Odórova vláda. Smer už preukázal svoju flexibilitu i schopnosť prekvapiť pri budovaní koalícií. Hoci dnes ide o inú stranu, než v roku 2020, nedá sa takáto možnosť vylúčiť,“ zhodnotil politológ.

Aj Lenč pripúšťa takúto možnosť. „V prípade, ak bude v parlamente štyri alebo päť strán a vytvorí sa patová situácia, alebo aj v prípade, ak bude v parlamente príliš veľa strán, ktoré sa nebudú vedieť dohodnúť na vláde. Rozhodujúci v tomto bude volebný výsledok Igora Matoviča, ktorý môže blokovat vytvorenie akejkoľvek vládnej koalície,“ myslí si Lenč.

„Samozrejme, Smer-SSD sa bude snažiť urobiť všetko preto, aby sa mu podarilo zostaviť vládu. Rozhodujúce v tomto však budú tri faktory. Po prvé, volebný výsledok Smer-SSD (ten musí byť minimálne okolo 20 percent). Po druhé, bude dôležitý výsledok Republiky (okolo 10 percent) a SNS (okolo 7 percent). Po tretie výsledok Hlas-SD (čo možno najnižší) a/alebo neochota ostatných strán ísť do koalície s Hlasom. Ak sa toto naplní, Smer-SSD bude zostavovať vládu,“ vysvetlil politológ.

AUTOR: Adriána Belej Majerčínová

ZDROJ: Pravda/SITA